

ZUIVEL? ALLEEN VAN KOEIEN IN DE WEI!

Stand van zaken aanbod weizuivelproducten.

Colofon

Auteur(s) Bert van den Berg en Claudia Siebelink

Datum 1 december 2017

Versie 0.8

Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren
Regulusweg 11
Postbus 85980
2508 CR Den Haag
T 088 81 13 000
www.dierenbescherming.nl

© Copyright Dierenbescherming

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren.

Inhoudsopgave

Inhoud

1.	Voorwoord	6
2.	De belangrijkste resultaten van het onderzoek	7
3.	Verdere ontwikkelingen rond weidegang	9
3.1	Fosfaatbeleid dreigt veel koeien de stal in te jagen	9
3.2	Politieke discussie over wettelijk verplichten weidegang	9
3.3	Zuivelsector trekt steeds harder aan stimuleren weidegang	10
3.4	Dalende trend weidegang nog niet gekeerd	11
3.5	Eigen weidegangcijfers zuivelsector wekken verwarring	11
3.6	Ontwikkelingen in het buitenland	12
4.	Zuivelproducten onder merk van A tot Z met vermelding 'Ja' of 'Nee' afkomstig van koeien met weidegang	13
4.1	Samenvattend overzicht producten onder merk	13
4.2	Per productgroep	13
5.	Supermarkten en zuivel onder hun huismerken met vermelding 'Ja' of 'Nee' zeker afkomstig van koeien met weidegang	19
5.1	Albert Heijn	19
5.1.1	Samenvattend overzicht zuivelaanbod Albert Heijn huismerk	19
5.1.2	Aanbod Albert Heijn per productgroep	19
5.2	Jumbo	23
5.2.1	Samenvattend overzicht zuivelaanbod onder Jumbo huismerk	23
5.2.2	Aanbod Jumbo per productgroep	23
5.3	Lidl	25
5.3.1	Samenvattend overzicht zuivelaanbod Lidl	25
5.3.2	Aanbod Lidl per productgroep	25
5.4	Aldi	27
5.4.1	Samenvattend overzicht zuivelaanbod Aldi	27
5.4.2	Aanbod Aldi per productgroep	27
5.5	Inkoopcombinatie Superunie	30
5.5.1	Samenvattend overzicht zuivelaanbod Super Unie	30
5.5.2	Aanbod Super Unie per productgroep	31
5.6	Plus Supermarkten	32
5.6.1	Samenvattend overzicht zuivelaanbod Plus	32
5.6.2	Aanbod Plus Supermarkten per productgroep	32

6. Zuivelproducenten en zuivel onder hun merken met vermelding 'Ja' of 'Nee' zeker afkomstig van koeien met weidegang 35

6.1	Arla Foods (Nijkerk)	35
6.2	A-Ware	36
6.3	Ausnutria Hyproca (Heerenveen)	36
6.4	Bel Nederland	37
6.5	CONO Kaasmakers (Westbeemster)	37
6.6	Delta Milk De Graafstroom (Bleskensgraaf)	37
6.7	DOC Kaas (Hoogeveen) en Doc Dairy Partners	38
6.8	Dr. Oetker (Amersfoort)	38
6.9	Den Eelder (Well)	38
6.10	ERU (Woerden)	38
6.11	Farm Dairy (Lelystad)	39
6.12	Friesland Campina (Amersfoort)	39
6.13	Globemilk (Boxmeer)	41
6.14	De Graafstroom (Bleskensgraaf)	41
6.15	Hochwald Nederland (Bolsward)	41
6.16	Holland Foodz	41
6.17	Henri Willig (Katwoude en Heerenveen)	42
6.18	De Jong Cheese (Alphen NB)	42
6.19	Kaasfabriek Eyssen (Oosthuizen)	42
6.20	Kaasmakerij Özgazi (Etten – Leur)	42
6.21	Kasi Food (Lopik)	43
6.22	Klaver Kaas (Winkel)	43
6.23	Laban Foods (Bodegraven)	43
6.24	Labeij Food Products (Rosmalen)	43
6.25	Lebo Kaas (Lopik)	43
6.26	Nestlé (Amstelveen)	43
6.27	O.D.I. de Dageraad (Ven-Zelderheide)	44
6.28	De Producent	44
6.29	Rouveen (Rouveen en Molenschot)	44
6.30	Vika BV (Ede)	44
6.31	Royal VIV Buisman (Wijk en Aalburg)	44
6.32	Vreugdenhil Dairy Foods (Nijkerk)	45
6.33	Veco zuivel (Zeewolde)	45
6.34	Yakult (Amstelveen)	45
6.35	Zuivelculinair Exloo BV (Exloërmond)	45
6.36	Zuivelhoeve (Twekkelo)	45
6.37	De Zuivelmakers (Benschop)	46

7. Enkel grote kaashandelaren en hun merken met vermelding 'Ja' of 'Nee' zeker afkomstig van koeien met weidegang 47

7.1	Kaashandel G. van der Heiden (Bodegraven)	47
7.2	UnieKaas (Kaatsheuvel)	47

7.3	Kaashandel Vergeer (Reeuwijk)	47
7.4	Visser Kaas (Huizen)	48
7.5	Westland Kaas Groep (Huizen)	48
7.6	Zijerveld (Bodegraven)	48

1. VOORWOORD

Het aantal melkkoeien dat in Nederland weidegang krijgt, loopt blijkens de jaarlijkse landbouwtelling van het Centraal Bureau voor de Statistiek nog steeds terug. In mei 2016 en mei 2017 lag dit op 65%. Eén van de manieren om behoud en herstel van het weiden van koeien te stimuleren is zorgen voor meer marktvraag naar weidezuivelproducten. Deze zijn gegarandeerd afkomstig van weidende koeien.

In 2015 heeft de Dierenbescherming voor het eerst in kaart gebracht in hoeverre zuivelproducten op de Nederlandse markt gemaakt zijn van weidezuivel.¹ We hebben de zuivelindustrie en de supermarkten toen opgeroepen hiervan meer werk te maken, en met name ook kaas van weidezuivel te maken, omdat 55% van de melkstroom tot kaas verwerkt wordt. Dit voorjaar heeft de Dierenbescherming opnieuw in kaart gebracht hoe het hiermee staat. Tot ons genoegen kunnen we constateren dat het aanbod van weidezuivelproducten ten opzichte van 2015 flink is toegenomen.

- Het aanbod van weidezuivelproducten onder huismerken van supermarkten is van 25% in 2015 naar 34% in 2017 gestegen. En als we binnen dit totaal kaas er uit lichten zien we in weidezuivelkaas een stijging van 22% in 2015 naar 50% in 2017.
- Het aanbod van weidezuivelproducten onder merken van de levensmiddelenindustrie in supermarkten, zoals Danone en Nestlé, is gestegen van 22% in 2015 naar 26% in 2017. Hierin is het aanbod weidezuivelkaas van 15% in 2015 naar 18% in 2017 gestegen.

Onze oproep in 2015 was kennelijk niet aan dovenmansoren gericht. Nederlandse supermarkten vragen hun zuivelleveranciers steeds vaker om hun zuivelproducten van weidezuivel te maken, en steeds meer zuivelproducenten maken voor de Nederlandse markt een weidezuivelvariant van hun product.

Dat zijn substantiële verbeteringen. Maar we zijn er nog lang niet. Zo zien we dat bij producten als toetjes, room en baby- en peuterzuivel het aanbod van weidezuivelproducten achterblijft. Wij complimenteren dan ook de detailhandel en de zuivelindustrie met de gemaakte vorderingen, maar roepen hen tegelijkertijd op verder te gaan met het omzetten van zuivelproducten op gegarandeerde weidezuivel. Die oproep geldt in het bijzonder toetjes, room en baby- en peuterzuivel.

Het grootste deel van de Nederlandse zuivel is bestemd voor de export. Het is dan ook goed te zien dat op onze belangrijkste afzetmarkt, Duitsland, ook vraag naar weidezuivel ontstaat.

Naast vergroting van de vraag naar weidezuivelproducten, moet er nog veel meer gebeuren voor behoud en herstel van weidegang van koeien. Het Nederlandse parlement heeft uitgesproken dat dit in 2020 weer op minstens 80% moet liggen. De zuivelsector voelt niets voor een wettelijke regeling en trekt hard aan het zelf stimuleren van weidegang.

Of alle inspanningen genoeg zullen zijn om in 2020 het aantal weidende koeien weer op 80% te krijgen staat te bezien. Naast overheidsbeleid en beleid van de zuivelsector, blijft vraag vanuit de markt daarbij een belangrijke factor. De Dierenbescherming roept daarom de zuivelproducenten en de supermarkten op om nog meer zuivelproducten gegarandeerd te laten maken van weidezuivel.

Bert van den Berg,
Programmamanager Veehouderij,
Dierenbescherming

¹ Maak van de melkveehouderij geen vee-industrie. Zuivel? Alleen van koeien in de weil, Dierenbescherming, Den Haag, 1 juli 2015
<https://www.dierenbescherming.nl/userfiles/pdf/Notas/20150702%20Rapport%20Zuivel%20alleen%20van%20koeien%20in%20de%20wei%20def.pdf>

2. DE BELANGRIJKSTE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK

In dit hoofdstuk vatten we de resultaten samen van het onderzoek naar het aanbod van weidezuivel in 2017, en vergelijken deze met de resultaten van ons eerdere onderzoek in 2015.

Zuivelproducten onder merken van de levensmiddelenindustrie

In onderstaande tabel is te zien hoe het staat met het aanbod van levensmiddelenfabrikanten zoals Arla, Friesland Campina, Melkunie, Vecozuivel, Danone, Almhof, Nelstlé, et cetera van weidezuivelproducten in de supermarkten onder hun merknamen.

Tabel 1. Aanbod zuivelproducten van merkfabrikanten

(Nb. Deze cijfers zeggen alleen iets over het assortiment, niet over de hoeveelheid verkochte melk)

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	15	8 = 53%	19	12 = 63%
Zuiveldranken	29	6 = 21%	35	10 = 29%
Yoghurt	23	7 = 30%	29	8 = 28%
Kwark, vla, toetjes	29	5 = 17%	32	6 = 19%
Boter	11	2 = 18%		2 = 18%
Slagroom en kookroom	12	1 = 8%	12	1 = 8%
Kaas	26	4 = 15%	33	6 = 18%
Koffiemelk	5	1 = 20%	11	1 = 9%
Zuigelingenmelk	13	3 = 23%	14	3 = 21%
Totaal	163	36 = 22%	185	48 = 26%

Zuivelproducten onder huismerken van de supermarkten

Supermarkten bieden ook veel zuivelproducten onder eigen huismerken aan. Zuivelfabrieken maken deze producten 'onder private label'. Zo biedt bijvoorbeeld Albert Heijn zuivel aan onder de merken 'Albert Heijn', 'Albert Heijn Excellent', 'Albert Heijn Basic' en 'De Zaanse Hoeve'. En Aldi biedt zuivelproducten aan onder de eigen huismerken 'Milsani', 'Optifit' en 'Mamma Natura'.

Tabel 2. Aanbod zuivelproducten onder huismerk per supermarkt

(Nb. Deze cijfers zeggen alleen iets over het assortiment, niet over de hoeveelheid verkochte melk)

Supermarkt	2015		2017	
	Aantal zuivelproducten	Waarvan weidezuivel	Aantal zuivelproducten	Waarvan weidezuivel
Albert Heijn	75	19 = 25%	88	31 = 35%
Jumbo	38	11 = 30%	45	19 = 42%
Aldi	20	0 = 0%	35	11 = 31%
Lidl	24	7 = 29%	27	12 = 44%
Plus	36	10 = 28%	39	12 = 31%
Super Unie	11	4 = 36%	18	5 = 28%
Totaal	204	51 = 25%	247	85 = 34%

In hoofdstuk 5 staat per genoemde supermarkt of inkoopcombinatie een uitsplitsing van de zuivelproducten in negen productgroepen, te weten melk, zuiveldranken, yoghurt, kwark en vla en toetjes, boter, slagroom en kookroom, kaas en koffiemelk.

De meeste melk wordt verwerkt tot kaas, maar liefst 55%. Of kaas al dan niet gemaakt wordt van weidezuivel heeft dan ook veel invloed op de vraag naar weidezuivel en daarmee op het aantal weidende koeien. Vandaar dat we hier kaas uit het totale aanbod van zuivelproducten tillen. Daaruit blijkt dat het aanbod in supermarkten van weidezuivelkaas gestegen is van 22% in 2015 naar 50% in 2017.

Tabel 3. Kaasaanbod onder huismerk per supermarkt

(Nb. Deze cijfers zeggen alleen iets over het assortiment, niet over de hoeveelheid verkochte kaas)

	2015		2017	
Supermarkt	Aantal soorten kaas	Waarvan weidezuivel	Aantal soorten kaas	Waarvan weidezuivel
Albert Heijn	7	1 = 14%	8	4 = 50%
Jumbo	3	1 = 33%	3	3 = 100%
Aldi	2	0 = 0%	5	2 = 40%
Lidl	2	0 = 0%	2	0 = 0%
Plus	4	2 = 50%	4	2 = 50%
Super Unie	0	0 = 0%	0	0 = 0%
Totaal	18	4 = 22%	22	11 = 50%

Werkwijze onderzoek

In dit rapport vindt u overzichten van het (weide)zuivelaanbod van zuivelproducten onder merk, van zuivelproducten onder huismerk van de vijf grootste supermarkten en van supermarktkoopcombinatie Super Unie, en van zuivelproducten onder eigen merk van zuivelfabrikanten. De gegevens zijn verzameld via internet. Het geeft een beeld van het assortiment. Daardoor kun je zien of consumenten weidezuivel wordt aangeboden, maar je kunt hieruit bijvoorbeeld niet afleiden welk merk, welke supermarkt of welke zuivelfabriek nu het meeste weidezuivel aanbiedt en zo het meest bijdraagt aan behoud en herstel van weidegang, omdat je dan naast aantal producten ook marktaandeel- en omzetgegevens nodig hebt.

Bij het verzamelen van de gegevens hebben we onze uiterste best gedaan dit zo correct mogelijk te doen. Toch kan niet worden uitgesloten dat er onjuistheden in staan. Zo kunnen bijvoorbeeld de geraadpleegde websites onjuistheden of onvolledigheden bevatten.

Het onderzoek bevat een momentopname van het eerste kwartaal van 2017. Nadien kunnen er producten bijgekomen zijn die van weidezuivel zijn gemaakt die dus nog niet in dit rapport zijn opgenomen.

Mocht iemand aanvullingen of verbeteringen hebben dan vernemen we die graag.

3. VERDERE ONTWIKKELINGEN ROND WEIDEGANG

Er hebben sinds het vorige onderzoek naar het zuivelaanbod in 2015 stormachtige ontwikkelingen in de melkveesector plaatsgevonden. Deze hebben ook gevolgen voor het aantal koeien met weidegang.

3.1 Fosfaatbeleid dreigt veel koeien de stal in te jagen

Jarenlang lag het aantal koeien en de zuivelproductie in Nederland min of meer vast door de melkquotering van de Europese Unie. Reeds in aanloop naar de opheffing van die melkquotering per 1 april 2015 begonnen veel melkveehouders hun bedrijf drastisch uit te breiden om na de afschaffing van de quota meer melk te gaan produceren. De melkveehouderij dreigde daardoor meer mest, uitgedrukt in kilo's fosfaat per hectare, te produceren dan ter bescherming van het milieu door de EU is toegestaan.

Om dit te voorkomen kwam de overheid in 2014 met de 'Wet verantwoorde groei melkveehouderij'. Deze wet staat groei van melkveebedrijven toe zolang ze hun mest maar op eigen grond of ergens anders afzetten, of in een mestfabriek laten verwerken. De fosfaatproblematiek leek daarmee geregeld, maar het zet de deur wagenwijd open voor melkveehouders om meer koeien te gaan houden, zonder hun weidegrond uit te breiden, met als gevolg dat steeds meer koeien geen weidegang meer kunnen krijgen.

Inmiddels was de melkveehouderij al zo sterk gegroeid dat zij teveel fosfaatmest produceert. Met een 'Fosfaatreductieplan' proberen zuivelsector en overheid in 2017 de mestproductie weer onder het Europees toegestane niveau te brengen. Dit leidt tot soms pijnlijke en ethisch bedenkelijke maatregelen, zoals het voortijdig naar het slachthuis afvoeren van tienduizenden koeien. Per 2018 wil de overheid voor de melkveehouderij een fosfaatrechtenstelsel invoeren om te voorkomen dat de mestproductie nogmaals door het toegestane niveau schiet.

Het beleid heeft sterk het karakter van korte termijn crisismanagement. Met vele anderen pleit de Dierenbescherming voor een lange termijnvisie en een daarop gebaseerd beleid om de melkveesector in een aantal jaren volledig grondgebonden te maken. En wel in die zin dat uiteindelijk elke melkveehouder voldoende grond heeft om zijn mest op een milieuverantwoorde manier af te zetten en om zijn koeien op te weiden. Vooralsnog willen overheid en zuivelsector hier niet aan en richten zich op het terugdringen van het fosfaatoverschot.

3.2 Politieke discussie over wettelijk verplichten weidegang

De afgelopen twee jaar is ook weer heel wat in de politiek gediscussieerd over weidegang, bijvoorbeeld over het al dan niet wettelijk verplicht stellen van het weiden van koeien.

Hiervoor is al wat over het fosfaatbeleid geschreven. In de Wet verantwoorde groei melkveehouderij had een wettelijk verplichte weidegang geregeld kunnen worden, maar de overheid stelt zich op het standpunt dat deze wet alleen bedoeld is om de mestproblematiek te regelen. Volgens de Dierenbescherming een gemiste kans.

Oktober 2015 kwamen de Tweede Kamerfracties van SP, GroenLinks en D66 met een initiatiefnota 'Wei voor de koe'². Hierin wordt bepleit in de Wet dieren of een daaronder hangende regeling te bepalen dat het natuurlijk gedrag van koeien niet beperkt mag worden door ze weidegang te onthouden.

Na de finale behandeling van deze notitie in februari 2017 werd op 14 februari een motie aangenomen waarin de Regering wordt gevraagd met een wettelijke verankering van weidegang te komen als in 2020 minder dan 80% van de koeien weidegang heeft. Een motie om weidegang nu al verplicht te stellen werd op 14 februari verworpen, maar op 23 februari alsnog aangenomen.

Staatsecretaris Van Dam heeft laten weten aan de eerste motie vast te houden. Hij heeft Wageningen Universiteit & Research en het Centrum voor Landbouw en Milieu de opties van stimulering van weidegang laten onderzoeken.³ Volgens dit onderzoek zijn maatregelen als begeleiding van niet-weidende melkveehouders, en weiders voordeel bieden, bijvoorbeeld door de weidepremie per liter melk te verhogen, kansrijke maatregelen. Aan een verplichting tot weidegang, bijvoorbeeld bij uitbreiding of bij ontvangst van subsidie, en aan een wettelijke verplichting dichten de onderzoekers minder slagingskansen toe. In het regeerakkoord van het op 26 oktober 2017 aangetreden Kabinet Rutte III staat dat men weidegang niet wettelijk wil gaan regelen.

3.3 Zuivelsector trekt steeds harder aan stimuleren weidegang

Het laatste woord over het al dan niet wettelijk verplichten van weidegang is hiermee niet gesproken. De zuivelsector voelt niets voor een wettelijke regeling en trekt hard aan het stimuleren van weidegang. Of alle inspanningen genoeg zullen zijn om in 2020 het aantal weidende koeien weer op 80% te krijgen, zoals in de Tweede Kamermotie wordt gevraagd, staat te bezien. En als die 80% niet gehaald wordt, zal de vraag om het dan maar wettelijk verplicht te stellen zeker weer aan de orde komen.

De afgelopen twee jaar heeft de zuivelsector haar inspanningen verder opgevoerd. Zo is er een project opgezet om melkveehouders die hun koeien niet meer weiden aan te spreken dit weer te gaan doen en hierbij een begeleidingstraject aan te bieden. Inmiddels doen meer dan 300 niet meer weidende melkveehouders hieraan mee. Ook hebben de meeste zuivelfabrieken hun weidepremie verhoogd, welke ze verstrekken aan melkveehouders die hun koeien weiden (zie tabel x.). Sommige zuivelbedrijven, waaronder Friesland Campina nemen momenteel nog alleen nieuwe melkveehouders als melkleverancier aan als zij hun koeien weiden.

Dat de zuivelindustrie steeds harder trekt aan behoud en herstel van weidegang komt ook door de groeiende vraag naar weidezuivel in Nederland, en sinds kort ook in Duitsland. Daarnaast vormt de dreigende wettelijke verplichting van weidegang een extra stimulans voor de zuivel om weidegang te stimuleren.

² Initiatiefnota van de leden van Gerven, Grashoff en Koşer Kaya over wei voor de koe. Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, 34 313, nr. 1

³ Blokland, P.W., A. van den Pol-van Dasselaar, C. Rougoor, F. van der Schans en L. Sebek, 2017. Maatregelen om weidegang te bevorderen; Inventarisatie en analyse. Wageningen University & Research en Centrum voor Landbouw en Milieu.

Tabel x Weidepremie per zuivelfabrikant (in eurocenten per liter melk)

Zuivelverwerker	2014	2015	2016	2017
Friesland Campina	0,5	1,0	1,0	1,5
Doc Kaas	0,5	1,0	1,0	1,5
A-Ware	--	0,5	0,75	1,25
Cono Kaasmakers	1,0	1,0	1,0	2,0
Bel Leerdam	0,5	0,5	0,65	2,0
Hochwald	0,5	0,5	1,6*	1,6*
CZ Rouveen	1,0	1,0	2,0*	2,0*
DeltaMilk	0,5	0,5	0,5	0,5
Nemelco	0,5	0,5	0,5	0,5
NoorderlandMelk	0,5	0,5	1,0	1,0
Vreugdenhil	0,5	0,5	0,5	1,5

* Premie alleen gedurende het weideseizoen

3.4 Dalende trend weidegang nog niet gekeerd

Er gebeurt veel om weidegang te behouden en te herstellen, maar het is de grote vraag of het voldoende zal zijn om te bewerkstelligen dat tegen 2020 weer 80% van de koeien weidegang krijgt van minstens 120 dagen 6 uur per dag. Want ondanks alle inspanningen loopt het aantal weidende koeien nog steeds terug en, mede door het fosfaatbeleid, is het hoogst onzeker of het lukt die trend te keren.

Tabel x. Aantal melkkoeien en het aantal dat daarvan wel of niet weidegang krijgt (Bron: CBS)

Jaar	Aantal melkkoeien	Weidegang		Geen weidegang	
2008	1.542.000	1.218.180	79%	323.820	21%
2009	1.521.000	1.155.960	76%	365.040	24%
2010	1.518.000	1.123.320	74%	394.680	26%
2011	1.504.000	1.067.840	71%	436.160	29%
2012	1.541.000	1.078.700	70%	462.300	30%
2013	1.597.000	1.117.900	70%	479.100	30%
2014	1.610.000	1.110.900	69%	499.100	31%
2015	1.717.000	1.116.050	65%	600.950	35%
2016	1.717.000	1.122.000	65%	595.000	35%

3.5 Eigen weidegangcijfers zuivelsector wekken verwarring

De zuivelsector publiceert ook jaarlijks cijfers over weidegang. Die cijfers betreffen niet het aantal weidende koeien, maar het aantal bedrijven dat hun koeien weidegang geeft. Daar komt bij dat de zuivelsector daarbij ook bedrijven meetelt die slechts een deel van de koeien weidt, de z.g. deelweidegang.

Omdat het bij dierenwelzijn gaat om het welzijn van het individuele dier is het aantal weidende bedrijven ten principale geen goede maatstaf. Het geeft ook een vertekend beeld, want het zijn vooral de grotere bedrijven die niet weiden en de kleinere die dat wel doen. Er zijn meer kleinere dan grotere

melkveebedrijven, en zo kan het zijn dat de sector in 2016 meedeelt dat het aantal weidende melkveebedrijven zich richting de 80% ontwikkelt, maar dat tegelijkertijd het CBS meedeelt dat het aantal weidende koeien op 65% is blijven staan.

Na aandringen bij de zuivelsector om ook uit te gaan van het aantal weidende koeien in plaats van het aantal weidende bedrijven is aangegeven dat dit lastig is omdat de zuivelsector het aantal koeien per bedrijf niet weet, maar dat men bereid is hier wat aan te doen en ook van het aantal koeien uit te gaan. Ondanks deze toezegging drie jaar geleden hanteert de zuivelsector nog steeds het aantal weidende bedrijven in plaats van het aantal weidende koeien.

3.6 Ontwikkelingen in het buitenland

De Nederlandse zuivelproductie wordt voor 35% in Nederland geconsumeerd en voor 65% geëxporteerd. Van die export gaat het grootste deel naar andere EU lidstaten en daarbinnen gaat het meeste naar Duitsland. Duitsland is dan ook na Nederland de belangrijkste afzetmarkt voor Nederlandse zuivelproducten. In Duitsland is er ook discussie over weidegang. Het overgrote deel van de Duitse bevolking vindt dat koeien in de wei horen. In Nedersaksen is men daarom begonnen zuivelproducten onder een weidemelklogo "Pro Weideland" op de markt te brengen. Daarbij wordt net als bij het Nederlandse Weidezegel van de Stichting Weidegang de eis gesteld dat de melkkoeien minstens 120 dagen per jaar minimaal 6 uur per dag de wei in gaan. Er is een goede kans dat dit initiatief in Nedersaksen uiteindelijk in heel Duitsland wordt uitgerold. Nederlandse zuivelproducenten als Friesland Campina en Bel Leerdam brengen nu in Duitsland ook kaasproducten met weidemelklogo op de markt.

Naast Pro Weideland in Duitsland ontstaan er ook in andere landen weidegang initiatieven.

- In België betaalt de grootste zuivelproducent Milcobel met ingang van 2017 aan melkveehouders die hun koeien minstens 120 dagen minimaal 6 uur weiden jaarlijks een premie van 500 euro.
- In Groot-Brittannië is er het Free Range Dairy Pasture Promise Label van de Free Range Dairy Network Community Interest Company.⁴
- In Frankrijk is er een samenwerkingsverband van Bretonse melkveehouders onder de naam Lait de Pâturage.⁵

⁴ Zie voor meer informatie: <http://www.freerangedairy.org/who-we-are/>

⁵ Zie voor meer informatie bijvoorbeeld: <http://lait.reussir.fr/actualites/lait-de-paturage-lancement-d-une-marque-pour-tout-le-territoire-national:WBWYTXPI.html>

4. ZUIVELPRODUCTEN ONDER MERK VAN A TOT Z MET VERMELDING 'JA' OF 'NEE' AFKOMSTIG VAN KOEIEN MET WEIDEGANG

(Nb. biologische zuivel en zuivel met Weidezegel is zeker afkomstig van koeien met weidegang, van de overige producten is dit niet gegarandeerd).

4.1 Samenvattend overzicht producten onder merk

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	15	8 = 53%	19	12 = 63%
Zuiveldranken	29	6 = 21%	35	10 = 29%
Yoghurt	23	7 = 30%	29	8 = 28%
Kwark, vla, toetjes	29	5 = 17%	32	6 = 19%
Boter	11	2 = 18%		2 = 18%
Slagroom en kookroom	12	1 = 8%	12	1 = 8%
Kaas	26	4 = 15%	33	6 = 18%
Koffiemelk	5	1 = 20%	11	1 = 9%
Zuigelingenmelk	13	3 = 23%	14	3 = 21%
Totaal	163	36 = 22%	185	48 = 26%

4.2 Per productgroep

Melk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Arla	Biologische melk en karnemelk	Ja	Ja
Arla	Lactose vrije melk	Nee	Nee
Bio+	Houdbare melk	Ja	Ja
Bio+	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Campina	Boer en Land bio melk en karnemelk	Ja	Ja
Campina	Melk en karnemelk	ja	Ja
Campina	Lactose vrije melk	Ja	Ja
Campina	0% vet melkdrank	Ja	Ja
Campina	Halfvolle melk houdbaar	Nee	Ja
Campina	Lang lekker	-	Ja
Campina	Lactose vrij houdbaar	-	Ja
Campina	Elk sachets magere melkpoeder	Nee	Nee
Den Eelder	Melk en karnemelk	nee	Nee
Inex	Melk	-	Nee
Inza	Melk	nee	Nee
Melkunie	Melk en karnemelk	nee	Ja
Melkunie	Houdbare melk	-	nee
MinusL	Lactose vrije melk	Nee	Nee
Vecozuivel	Biologische melk en karnemelk	ja	Ja

Zuiveldranken onder merk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Arla	Naturals Drinkyoghurt	-	Nee
Arla	Biologische drinkyoghurt	Ja	Ja
Arla	Protino zuiveldrank	Nee	Nee
Arla	Skyr drinkyoghurt	-	Nee
Arla	Zin drinkyoghurt	Nee	Nee
Becel	Pro Activ melk en yoghurt drank	Nee	Nee
Bio Fair	Chocolademelk	Ja	Ja
Bonomel	Chocolademelk en drinkmelk	Nee	Nee
Campina	Halfvolle fruitmelk	Ja	Ja
Campina	Yoki	Nee	Ja
Campina	Yomilk	Ja	Ja
Campina	Actieve Dag	-	Ja
Campina	Magere fruitmelk	Ja	Ja
Chocomel	chocolademelk	Nee	Nee
Choco!Choco!	Chocolademelk	Nee	Nee
Cocio	Chocolademelk	Nee	Nee
Danone	Activia	Nee	Nee
Danone	Actimel	Nee	Nee
Danone	Activia Start	Nee	Nee
Drink		Nee	Nee
Fristi		Nee	Nee
Inex	Chocolademelk	Nee	Nee
Krüger Trink	Fix Milkshake	Nee	Nee
Melkunie	Milk & Fruit	Nee	Nee
Melkunie	Milkhsake	Nee	Nee
Melkunie	Breaker	Nee	Nee
Optimel	Drink chocolade	Nee	Ja
Optimel	Drink yoghurt	-	Nee
Optimel	Lang Lekker Drink yoghurt	-	Nee
Tony's	Chocolonely	-	Nee
Vifit	Goedemorgen	Ja	Ja
Vifit	Drinkyoghurt	Ja	Ja
Wicky	Fruitdrink	Nee	Nee
Yakult		Nee	Nee
Yogho Yogho		Nee	Nee

Yoghurt		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Danone	Activia	Nee	Nee
Almhof	yoghurt	Nee	Nee
Almhof	Biologische yoghurt	Ja	Ja
Arla	Biologische yoghurt	Ja	Ja
Arla	Lactose free yoghurt	Nee	Nee
Arla	Skyr		Nee

Vecozuivel	Biologische yoghurt	-	Ja
Boermarke	Yoghurt	Nee	Nee
Campina	Boer en Land bio yoghurt	Ja	Ja
Campina	Yoghurt	Ja	Ja
Campina	Stevige yoghurt	Nee	Nee
Danone	Danoontje	Nee	Nee
De Zuivelmakers	yoghurt	Ja	Ja
Den Eelder	Yoghurt	Nee	Nee
Dr.Oetker	Lekker stel (yoghurt)	-	Nee
Elinas	Yoghurt	Nee	Nee
Fage	Yoghurt	Nee	Nee
Konings Zuivel	Yoghurt	Nee	Nee
Melkunie	Yoghurt	Nee	Ja (deels)
Melkunie	Breaker yoghurt	Nee	Nee
Melkunie	Kwarkyoghurt	-	Nee
Melkunie	Lactose vrije Protein yoghurt	-	Nee
MinusL	Lactose vrije yoghurt	Nee	Nee
Nestle	Yoco yoghurtje	Nee	Nee
Nestle	KitKat yoghurt,	Nee	Nee
Optimel	Yoghurt	Ja	Ja
Optimel	Griekse stijl yoghurt	-	Nee
Vifit	Yoghurt	Ja	Ja
Zuivelhoeve	Yoghurt	Nee	Nee

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Almhof	Kwark, mouse desert	nee	Nee
Besola	Krentenbrij	Nee	Nee
Boermarke	Vla	Nee	Nee
Campina	Vla	Ja	Ja
Campina	Boer en land bio vla	Ja	Ja
Campina	Pap	Ja	Ja
Campina	Kwark		Nee
Danone	Kwark	Nee	Nee
Danone	Danoontje	Nee	Nee
De Zuivelmakers	Hangop	Ja	Ja
Den Eelder	Vla	Nee	Nee
Dr. Oetker	Wolkentoetje, Paula vla	Nee	Nee
Du Bon Pre	Mousse au chocolat	Nee	Nee
Ehrman	Grand Dessert	Nee	Nee
Herman Dessert	Mousse, bavarois, tiramisu	Nee	Nee
Konings Zuivel	Biogarde, kwark	Nee	Nee

Melkunie	Vla	Nee	Ja (deels)
Melkunie	Kwarkyoghurt	-	Nee
Melkunie	Lactose vrije kwark	-	Nee
Melkunie	Pap	Nee	Nee
Meylandt	Belgische chocolade mousse	Nee	Nee
MinusL	Lactose vrije vla	Nee	Nee
Mona	Toetjes	Nee	Nee
Nestlé	Yoco yoghurt	Nee	Nee
Nestlé	Kitkat yoghurt	Nee	Nee
Nestlé	Smarties, Bros, Musse en Rolo dessert	Nee	Nee
Neuburger	Coupe Danube	Nee	Nee
Nova	Petit	Nee	Nee
Optimel	Vla	Ja	Ja
Optimel	Kwark	Nee	Nee
Zott	Zottis desserts	Nee	Nee
Zuivelhoeve	Desserts	Nee	Nee

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Bertolli	Bertolli met roomboter	Nee	Nee
Bio+	Roomboter	Ja	Ja
Bio Today Ghee	Geklaarde boter	Ja	Ja
Blue Band	Met roomboter	Nee	Nee
Campina	Botergoud	Nee	Nee
Croma		Nee	Nee
Holland Dairy Star	Pure Roomboter	Nee	Nee
La Ban	Kruidenboter	Nee	Nee
Lurpak	Boter	Nee	Nee
MinusL	(room)boter	Nee	Nee
Melkan	Zeezoutboter	Nee	Nee

Slagroom, crème fraîche, houdbare room		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Bio+	Crème fraîche	Ja	Ja
Blue Band	Blue Band Roombotersmaak	Nee	Nee
Campina	Kookroom en kookzuivel	Nee	Nee
Campina	Slagroom	Nee	Nee
Campina	Room culinair	Nee	Nee
Cessibon	Slagroom	Nee	Nee
Friesche Vlag	Langlekker Slagroom	Nee	Nee
Inex	Slagroom	Nee	Nee
Konings	Crème Fraîche	Nee	Nee
Konings	Slagroom	Nee	Nee

Melkunie	Slagroom	Nee	Nee
MinusL	Lactose vrije slagroom	Nee	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Beemster	Kaas	Ja	Ja
Boursin	Roomkaas	-	Nee
Delfts Blauw	Kaas	Nee	Nee
Campina	Boer en Land biologische kaas	Ja	Ja
Campina	Kaas	-	Ja
Danish Chef	Cheese Spread	Nee	Nee
Eru	Smeerkaas	Nee	Nee
Eru	Cheddar plakjes	-	Nee
Frico	Kaas	Nee	Nee
Gouday	Smeerkaas	-	Nee
Heksnkaas	Smeerdip met roomkaas	Nee	Nee
Kees	Kaas	Nee	Nee
Kerry	Cheesestings	Nee	Nee
La Bonne Vache	Smeerkaaspuntjes en cheddarkaas	Nee	Nee
La Vache Quit rit	Smeerkaaspuntjes	Nee	Nee
Leerdammer	Kaas	Nee	Nee
Linesse	Kaasspread	Nee	Nee
Maaslander	Kaas	Nee	Ja
Menuet	Roomkaas	-	Nee
Milner	Kaas	Ja	Ja
Babybel en Mini Babybell	Kaas	Nee	Nee
Minusl	Lactosevrije kaas	Nee	Nee
Campina	Mon Chou	Nee	Nee
Old Amsterdammer	Kaas	Nee	Nee
Pan Pan	Hollandse Kaas	Nee	Nee
Paturain	Roomkaas	-	Nee
Philadelphia	Zuivelspread	Nee	Nee
Uniekaas	Hollandse Goudse, Parrano, Tjezi	Nee	Nee
Vergeer	Kaas	Nee	Nee
Wapenaar	Kaas	Ja	Ja
Wyngaard	Kaas	Nee	Nee
White Lady	Zuivelspread	-	Nee
Windmolen	Roomkaas	Nee	Nee

Koffiemelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Bio+	Koffiemelk	Ja	Ja
Friesche Vlag	Koffiemelk	Nee	Nee
Friesche Vlag	Koffiecreamer	Nee	Nee
Melkunie	Koffiemelk	Nee	Nee
Globemilk	Koffiecream	Nee	Nee
Becel	Voor in de koffie	-	Nee
Cessibon	Kaffee Gold	-	Nee

Robert's	Coffeecreamer	-	Nee
MinusL	Lactosevrije Koffieroom	-	Nee
Holland Foodz	Koffiemelk	-	Nee
Elite	Koffiecream	-	Nee

Baby en peuter zuivelproducten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Bambix	Pap	Nee	Nee
Bon Bebe	Zuigelingenvoeding	Nee	Nee
Ella's Kitchen	Biologisch	Ja	Ja
Hero Baby		Nee	Nee
HiPP	Biologische baby en peutermelk	Ja	Ja
Neolac Organic	Babymelk	Ja	Ja
Nestlé	Dreumesmelk	Nee	Nee
Nestlé	Vla	Nee	Nee
Nestlé	Nan	-	Nee
Nestlé	Kwarkolino	Nee	Nee
Nestlé	Pyjama papje	Nee	Nee
Nestlé	Yogolino	Nee	Nee
Nutrilon	Baby en peutermelk	Nee	Nee
Olvarit	Toetjes	Nee	Nee

5. SUPERMARKTEN EN ZUIVEL ONDER HUN HUISMERKEN MET VERMELDING 'JA' OF 'NEE' ZEKER AFKOMSTIG VAN KOEIEN MET WEIDEGANG

(Nb. biologische zuivel en zuivel met Weidezegel is zeker afkomstig van koeien met weidegang, van de overige producten is dit niet gegarandeerd).

5.1 Albert Heijn

Marktaandeel in 2016 35,2%. Aantal filialen 953, AH To Go filialen niet meegerekend.

5.1.1 Samenvattend overzicht zuivelaanbod Albert Heijn huismerk

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	7	3 = 43%	7	3 = 43%
Zuiveldranken	9	2 = 22%	9	3 = 33%
Yoghurt	10	3 = 30%	15	7 = 47%
Kwark, vla, toetjes	15	6 = 40%	20	5 = 25%
Boter	11	0 = 0%	7	1 = 14%
Slagroom en kookroom	9	2 = 22%	14	6 = 43%
Kaas	7	1 = 14%	8	4 = 50%
Koffiemelk	5	1 = 20%	6	1 = 17%
Zuigelingenmelk	2	1 = 50%	2	1 = 50%
Totaal	75	19 = 25%	88	31 = 35%

5.1.2 Aanbod Albert Heijn per productgroep

Melk		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Albert Heijn	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Albert Heijn	Biologische melk en karnemelk	Ja	Ja
Albert Heijn	Houdbare melk	Ja	Ja
Albert Heijn	Lactose vrije houdbare melk	Nee	Nee
Albert Heijn Basic	Melk en karnemelk	Nee	Nee
Albert Heijn Basic	Houdbare melk	Nee	Nee
Zaanse Hoeve	Melk en karnemelk	Nee	Nee

Zuiveldranken		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Drinkyoghurt	Ja	Ja
Albert Heijn	Yoghurt drink	Nee	Nee
Albert Heijn Basic	Zuiveldrank	Nee	Nee
Albert Heijn	Biologische chocolademelk	Ja	Ja
Albert Heijn	Choc	Nee	Nee
Albert Heijn	Choco melk	-	Ja
Albert Heijn Basic	Chocolademelk	Nee	Nee
Albert Heijn Basic	Chocodrink	Nee	-
Albert Heijn	Mix voor sjoko	Nee	Nee
Albert Heijn	Drinkontbijt	Nee	Nee

Yoghurt		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Yoghurt	Ja	Ja
Albert Heijn	Biologische yoghurt	Ja	Ja
Albert Heijn Excellent	Roomyoghurt	Nee	Nee
Albert Heijn	Biogarde	Ja	Ja
Albert Heijn	Griekse yoghurt	Nee	Nee
Albert Heijn	Aardbeienyoghurt (portieverpakking en aardbeienyoghurt met verrassing)	Nee	Nee
Albert Heijn	Yoghurt met appel en kaneel (portie)	-	Nee
Albert Heijn	Vanilleyoghurt met choclin balletjes	-	Ja
Albert Heijn	Romige kokos yoghurt	-	Nee
Albert Heijn	Yoghurt muesli	Nee	Nee
Albert Heijn	Yoghurt Turkse stijl	Nee	Ja
Albert Heijn	Yoghurt Griekse stijl	Nee	Ja
Albert Heijn	Yoghurt Bulgaarse Stijl	-	Nee
Albert Heijn	Hangop	Nee	Ja
De Zaanse Hoeve	Yoghurt	-	Nee

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Franse kwark	Nee	Nee
Albert Heijn	Biogarde kwark	Nee	Ja
Albert Heijn	Smulkwark	Nee	Nee
Albert Heijn	Aardbeienkwark	Nee	Nee
Albert Heijn	Vla	Nee	Ja
Albert Heijn	Chocolademousse	Nee	Nee
Albert Heijn	Cheesecake	-	Nee
Albert Heijn	Smikkelttoetje	Nee	Nee
Albert Heijn	Rijstdessert	Nee	Nee
Albert Heijn	Powerstick/kwarkstick	Nee	Nee
Albert Heijn	Kwarksnacks	-	Nee

Albert Heijn	Tiramisu	Nee	Nee
Albert Heijn	Pudding	Nee	Ja
Albert Heijn	Hangop	Nee	Ja
Albert Heijn	Biologische smultoeitjes	Ja	Ja
De Zaanse Hoeve	Vla	Nee	Nee
De Zaanse Hoeve	Kinderkwark	Nee	Nee
De Zaanse Hoeve	Roomtoetje	-	Nee
De Zaanse Hoeve	Rijstdessert	-	Nee
De Zaanse Hoeve	Tiramisu	-	Nee

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Roomboter	Nee	Nee
Albert Heijn	Bak en braad	Nee	Nee
Albert Heijn	Zeezoutboter	Nee	Nee
Albert Heijn	Lekker Licht	Nee	Nee
Albert Heijn	Kruidenboter	-	Nee
Albert Heijn	Biologisch: roomboter en vloeibaar	-	Ja
Albert Heijn Basic	Roomboter	Nee	Nee
Albert Heijn Basic	Bak en braad	Nee	-
Albert Heijn Basic	Dieet	Nee	-
Albert Heijn Excellent	Roomboter	Nee	-
Albert Heijn Excellent	Zeezoutol	Nee	Nee

Slagroom en kookroom		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Crème Fraiche	Nee	Nee
Albert Heijn	Kookroom	Nee	Ja
Albert Heijn	Kookzuivel	-	Ja
Albert Heijn	Verse slagroom	Nee	Ja
Albert Heijn	Geklopte slagroom kant-en-klaar	-	Nee
Albert Heijn	Sour cream	Nee	Nee
Albert Heijn	Geslagen room	Nee	Nee
Albert Heijn	Verse room opklopbaar	-	Ja
Albert Heijn Basic	Houdbare slagroom	Nee	Nee
Albert Heijn Basic	Topping	Nee	Nee
Albert Heijn	Biologische verse slagroom	Ja	Ja
Albert Heijn	Biologische creme fraiche	Ja	Ja
De Zaanse Hoeve	Creme fraiche	-	Nee
De Zaanse Hoeve	Sour cream	-	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Zaanlander	Nee	Ja
Albert Heijn	Goudse Kaas	Nee	Ja
Albert Heijn	Boerenkaas	Nee	(deels, bv Oud wel)

Albert Heijn	Twijfelaar	Nee	Nee
Albert Heijn	Oerkaas	Nee	-
Albert Heijn	Rookkaas	-	Nee
Albert Heijn	Morbier	Nee	Nee
Albert Heijn	Biologische jong belegen kaas	Ja	Ja
De Zaanse Hoeve	Kaas	-	Nee

Koffiemelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Koffiemelk	Nee	Nee
Albert Heijn	Koffieroom	Nee	Nee
Albert Heijn	Cappuccinomelk	Nee	Nee
Albert Heijn Basic	Koffiemelk	Nee	Nee
Albert Heijn Basis	Koffieroom	-	Nee
Albert Heijn	Biologische koffiemelk	Ja	Ja

Babyvoeding		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Albert Heijn	Standaard zuigelingenmelk	Nee	Nee
Albert Heijn	Biologische zuigelingenmelk	Ja	Ja

5.2 Jumbo

Marktaandeel in 2016 18,4%. Aantal filialen 580

5.2.1 Samenvattend overzicht zuivelaanbod onder Jumbo huismerk

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	4	3 = 75%	5	5 = 100%
Zuiveldranken	3	1 = 75%	4	2 = 50%
Yoghurt	6	2 = 33%	8	4 = 50%
Kwark, vla, toetjes	9	2 = 22%	10	3 = 30%
Boter	4	1 = 25%	5	1 = 20%
Slagroom en kookroom	3	0 = 0%	4	1 = 25%
Kaas	3	1 = 33%	3	3 = 100%
Koffiemelk	2	1 = 50%	2	0 = 0%
Zuigelingenmelk	4	0 = 0%	4	0 = 0%
Totaal	38	11 = 30%	45	19 = 42%

5.2.2 Aanbod Jumbo per productgroep

Melk		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Bio+	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Jumbo	Houdbare melk	Nee	Ja
Bio+	Houdbare melk	Ja	Ja
Jumbo	Biologische melk	-	Ja

Zuiveldranken		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Drinkyoghurt	Ja	Ja
Jumbo	Yoghurt drink	Nee	Nee
Jumbo	Chocolademelk	Nee	Nee
Jumbo	Biologisch & Fairtrade Chocolademelk	-	Ja

Yoghurt		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Yoghurt	Ja	Ja
Bio+	Yoghurt	Ja	Ja
Jumbo	Biologische yoghurt	-	Ja
Jumbo	Yoghurt Griekse stijl	Nee	Nee
Jumbo	Yoghurt Griekse stijl 0,1% vet	-	Ja
Jumbo	Yoghurt Turkse stijl	Nee	Nee

Jumbo	Yoghurt fruit	Nee	Nee
Merkloos	Yoghurt	Nee	Nee

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Kwark	Nee	Nee
Jumbo	Biologische kwark	-	Ja
Bio+	Magere kwark	Ja	Ja
Jumbo	Vla	Ja	Ja
Jumbo	Toetjes	Nee	Nee
Jumbo	Rijstdessert	Nee	Nee
Jumbo	Cheesecake	Nee	Nee
Jumbo	Crème Brûlée en truffel	Nee	Nee
Merkloos	Vla	Nee	Nee
Merkloos	Toetjes	Nee	Nee

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Roomboter	Nee	Nee
Bio+	Roomboter	Ja	Ja
Jumbo	Bakken en braden	Nee	Nee
Jumbo	Kruidenboter	Nee	Nee
Jumbo	Zeezoutboter	-	Nee

Slagroom		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Slagroom	Nee	Nee
Jumbo	Crème Fraîche	Nee	Nee
Jumbo	Biologische crème fraîche	-	Ja
Jumbo	Zure room	Nee	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Kaas	Nee	Deels
Jumbo	Biologische kaas	-	Ja
Jumbo	Wapenaar	Nee	Ja
Bio+	Kaas	Ja	

Koffiemelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Koffiemelk	Nee	Nee
Jumbo	Koffieroom	-	Nee
Bio+	Koffiemelk	Ja	-

Zuigelingenmelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Jumbo	Standaard zuigelingenmelk	Nee	Nee
Jumbo	Standaard Opvolgmelk	Nee	Nee
Jumbo	Standaard Dreumesmelk	Nee	Nee
Jumbo	Standaard Peutermelk	Nee	Nee

5.3 Lidl

Marktaandeel in 2016 10,3%. Aantal filialen 410.

5.3.1 Samenvattend overzicht zuivelaanbod Lidl

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	4	3 = 75%	4	3 = 75%
Zuiveldranken	4	1 = 25%	4	1 = 25%
Yoghurt	4	2 = 50%	5	3 = 60%
Kwark, vla, toetjes	5	0 = 0%	7	4 = 57%
Boter	2	1 = 50%	2	1 = 50%
Slagroom en kookroom	2	0 = 0%	2	0 = 0%
Kaas	2	0 = 0%	2	0 = 0%
Koffiemelk	1	0 = 0%	1	0 = 0%
Totaal	24	7 = 29%	27	12 = 44%

5.3.2 Aanbod Lidl per productgroep

Melk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milbona	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Milbona	Houdbare melk	Ja	Ja
Milbona	Lactose vrije melk	Nee	Nee
Bio Organic	Melk	Ja	Ja

Zuiveldranken		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milbona	Zuiveldranken	Ja	Ja
Eridanous	Griekse drinkyoghurt	Nee	Nee
Milbona	Chocolademelk	Nee	Nee
Milbona	Drink	Nee	Nee

Yoghurt		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Linessa	Vruchtenyoghurt	-	Ja

Milbona	Yoghurt	Ja	Ja
Milbona	Greek style yoghurt	Nee	Nee
Milbona	Low fat yoghurt	Nee	Nee
Milbona	Bio yoghurt	Ja	Ja

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milbona	Kwark	Nee	Nee
Milbona	Toetjes	Nee	Nee
Milbona	Bifidus	Nee	Nee
Milbona	Rijstepap	Nee	Ja
Milbona	Griesmeelpap	-	Ja
Milbona	Havermoutpap	-	Ja
Milbona	Hangop	Nee	Ja

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milbona	Roomboter	Ja	Ja
Milbona	Kruidentboter	Nee	Nee

Slagroom		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milbona	Slagroom	Nee	Nee
Milbona	Crème fraîche	Nee	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milbona	Kaas	Nee	Nee
Linessa	Kaas	Nee	Nee

Koffiemelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milbona	Koffiemelk	Nee	Nee

Lidl heeft geen baby- en peuterzuivelproducten onder huismerk.

5.4 Aldi

Marktaandeel in 2016 7,0%. Aantal filialen 498.

5.4.1 Samenvattend overzicht zuivelaanbod Aldi

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	2	0 = 0%	4	3 = 75%
Zuiveldranken	3	0 = 0%	6	0 = 0%
Yoghurt	5	0 = 0%	6	3 = 50%
Kwark, vla, toetjes	3	0 = 0%	4	1 = 25%
Boter	2	0 = 0%	4	1 = 25%
Slagroom en kookroom	1	0 = 0%	3	0 = 0%
Kaas	2	0 = 0%	6	3 = 50%
Koffiemelk	2	0 = 0%	2	0 = 0%
Totaal	20	0 = 0%	35	11 = 31%

5.4.2 Aanbod Aldi per productgroep

Melk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milsani	Melk en karnemelk	Nee	Ja
Milsani	Houdbare melk	Nee	Nee
Mama Natura (bio)	Halvolle melk	-	Ja
Mama Natura	Karnemeld	-	Ja

Zuiveldranken		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milsani	Yoghurt drank	Nee	Nee
Milsani	Yoghurt drink	Nee	Nee
Milsani	Chocolademelk	Nee	Nee
Optifit	Bi Yo Drinkyoghurt	-	Nee

Optifit	Drinkyoghurt	-	Nee
Optifit	Active Drink	-	Nee

Yoghurt		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Milsani	Yoghurt	Nee	Ja
Milsani	Vruchtenyoghurt	Nee	Ja
Milsani	Griekse yoghurt	Nee	Nee
Milsani	Yoghurt Griekse stijl	Nee	Nee
Milsani	Roeryoghurt	Nee	Nee
Mama Natura (bio)	Halfvolle Yoghurt	-	Ja

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Milsani	Kwark	Nee	Nee
Milsani	Vla	Nee	Ja
Milsani	Pap (griesmeel, haverhout)	Nee	Nee
Optifit	Kwark	-	Nee

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Milsani	Boter	Nee	Nee
Milsani	Roomboter	Nee	Nee
Milsani	Kruidenboter	-	Nee
Mama Natura (bio)	Roomboter	-	Ja

Slagroom en kookroom		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Milsani	Kookroom	-	Nee
Milsani	Crème fraîche	Nee	Nee
Milsani	Slagroom	-	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Molenland	Kaas	Nee	Deels
Kraax	Kaas flips	Nee	Nee
Optifit	Goudse Komijne kaas of Toscaanse kruidenkaas	-	Nee

Optifit	Gesneden kaas 30+ jong of jong belegen	-	Ja
Optifit	30+ kaas (stuk)	-	Nee
Mama Natura (bio)	Jong belegen kaas	-	Ja

Koffiemelk		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Milsani	Koffiemelk	Nee	Nee
Milsani	Koffieroom	Nee	Nee

Aldi heeft geen baby- en peuterzuivelproducten onder huismerk.

5.5 Inkoopcombinatie Superunie

Marktaandeel in 2016 29,1%.

Aantal filialen en marktaandeel deelnemende supermarkten in inkoopcombinatie Superunie in 2016

Supermarktketen	Aantal filialen	Marktaandeel
Boni	42	
Coop	261	3,1
Deen	82	2,2%
DekaMarkt	81	1,8%
Dirk van den Broek	100	3,8%
EMTÉ	132	2,6%
Hoogvliet	67	2,1%
Jan Linders	58	1,1%
MCD	32	
Plus	261	6,2%
Poeisz	68	1,0%
Spar	243	1,6%
Vomar	64	-
Totaal Superunie	1491	29,1%

Superunie brengt verschillende huismerken als 'private label' voor enkele leden op de markt, zoals:

- *Perfekt* voor Deen, Hoogvliet, Jan Linders en Poeisz
- *Plus* voor Plus Supermarkten
- *Markant* voor Coöp, EMTÉ, MCD en Vomar
- *1 de Beste* voor Dirk van den Broek en Dekamarkt
- *Spar* voor Spar

5.5.1 Samenvattend overzicht zuivelaanbod Super Unie

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	1	1 = 100%	1	1 = 100%
Zuiveldranken	1	0 = 0%	1	0 = 0 %
Yoghurt	1	1 = 100%	6	1 = 17%
Kwark, vla, toetjes	6	2 = 33%	8	3 = 38%
Boter	1	0 = 0%	1	0 = 0%
Slagroom en kookroom	1	0 = 0%	1	0 = 0%
Kaas	0	0 = 0%	0	0 = 0%
Koffiemelk	0	0 = 0%	0	0 = 0%
Baby peuter melk	0	0 = 0%	0	0 = 0%
Totaal	11	4 = 36%	18	5 = 28%

De Superunie leden verkopen de volgende zuivelproducten onder het merk Melkan, met ja of nee weidemelk garantie.

5.5.2 Aanbod Super Unie per productgroep

Melk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	Melk en karnemelk	Ja	Ja

Zuiveldranken		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	TopVit Probiotische yoghurt drink	Nee	Nee

Yoghurt		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	TopVit yoghurt Griekse stijl	-	Nee
Melkan	Yoghurt	Ja	Ja
Melkan	Biogarde Standyoghurt en Roeryoghurt	-	Nee
Melkan	Yoghurt Turkse Stijl	-	Nee
Melkan	Yoghurt Griekse Stijl	-	Nee
Melkan	Roomyoghurt	-	Nee

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	Toetje Monsters	Nee	Nee
Melkan	Toetjes	Nee	Nee
Melkan	TopVit drink	Ja	Ja
Melkan	TopVit Drinkontbijt	Ja	Ja
Melkan	Verwentoetjes	Nee	Nee
Melkan	Vla	Ja	Ja
Melkan	Kwark	-	Nee
Melkan	TopVit kwark	-	Nee

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	Boter	Nee	Nee

Slagroom en kookroom		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	Keukenzuivel	Nee	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
-------------	--	--	--

<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
-	-	-	-

Super Unie heeft geen koffiemelk en baby- en peuterzuivelproducten onder huismerk.

5.6 Plus Supermarkten

Het grootste Superunie-lid in marktaandeel en aantal filialen is Plus Supermarkten. Hieronder volgt van Plus een gedetailleerde uitsplitsing van de zuivelproducten die er te koop zijn met vermelding ja/nee weidemelkgarantie. Marktaandeel in 2016 6,2%. Aantal filialen 261.

5.6.1 Samenvattend overzicht zuivelaanbod Plus

Productgroep	2015		2017	
	Aantal producten	Waarvan weidezuivel	Aantal producten	Waarvan weidezuivel
Melk	4	2 = 50%	4	3 = 75%
Zuiveldranken	7	0 = 0%	9	1 = 11%
Yoghurt	3	2 = 67%	3	2 = 67%
Kwark, vla, toetjes	5	2 = 40%	5	2 = 40%
Boter	4	1 = 25%	5	1 = 20%
Slagroom en kookroom	4	0 = 0%	4	0 = 0%
Kaas	4	2 = 50%	4	2 = 50%
Koffiemelk	5	1 = 20%	5	1 = 20%
Totaal	36	10 = 28%	39	12 = 31%

5.6.2 Aanbod Plus Supermarkten per productgroep

Melk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Bio+	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Plus	Houdbare melk	Nee	Ja
Ok€	Melk	Nee	Nee

Zuiveldranken		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkan	Drinkyoghurt	Nee	Nee
Melkan	TopVit drinkyoghurt	-	Ja
Melkan	TopVit probiotische drinkyoghurt	Nee	Nee
Melkan	Chocolademelk	-	Nee
Plus	Drinkyoghurt	Nee	Nee
Plus	Chocolademelk	Nee	Nee
Ok€	Yoghurt drank	Nee	Nee
Ok€	Zuiveldrank	Nee	Nee
Ok€	Chocodrink	Nee	Nee

Yoghurt		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Melkan	Yoghurt	Ja	Ja
Bio+	Yoghurt	Ja	Ja
Melkan	Turkse yoghurt	Nee	Nee

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Melkan	Franse kwark	Nee	Nee
Melkan	Vla	Ja	Ja
Melkan	Pudding	Nee	Nee
Melkan	Biogarde	Nee	Nee
Bio+	Magere kwark	Ja	Ja

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Plus	Bak en Braad	Nee	Nee
Plus	Grasboter	Nee	Nee
Plus	Roomboter	Nee	Nee
OK€	Roomboter	-	Nee
Bio+	Roomboter	Ja	Ja

Slagroom		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Melkan	Geslagen room en slagroom	Nee	Nee
Plus	(Houdbare) slagroom	Nee	Nee
Oké	Slagroom	Nee	Nee
Oké	Topping	Nee	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Plus	Kaas	Nee	Nee
Plus	Klaverland kaas	Ja	Ja
Bio+	Kaas	Ja	Ja
Gijs	Boerenkaas	Nee	Ja

Koffiemelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Plus	Koffiemelk	Nee	Nee
Bio+	Koffiemelk	Ja	Ja
Plus	Coffee creamer	Nee	Nee
Oké	Koffieroom	Nee	Nee
Oké	Voor de koffie	Nee	Nee

Plus heeft geen baby- en peuterzuivelproducten onder huismerk.

6. ZUIVELPRODUCENTEN EN ZUIVEL ONDER HUN MERKEN MET VERMELDING 'JA' OF 'NEE' ZEKER AFKOMSTIG VAN KOEIEN MET WEIDEGANG

Nb. biologische zuivel en zuivel met Weidezegel is zeker afkomstig van koeien met weidegang, van de overige producten is dit niet gegarandeerd).

6.1 Arla Foods (Nijkerk)

Verwerkt ca. 50 miljoen liter melk van Nederlandse melkveehouders.

Melk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Arla Milk	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Melkunie	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Arla	Lacto free	Nee	Nee
Arla	Biologische melk en karnemelk	Ja	Ja

Zuiveldranken		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkunie	Breaker	Nee	Nee
Arla	Protino	Nee	Nee
Arla	Milk & Fruit	-	Nee
Arla	Zin drinkyoghurt	Nee	Nee
Arla	Biologische drink yoghurt	Ja	Ja
Melkunie	Milkshakes	Nee	Nee
Cocio	Chocolademelk	Nee	Nee
Starbucks	Koffie met melk	-	Nee

Yoghurt		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Arla	Yoghurt	Ja	Ja
Arla	Lacto free yoghurt	Nee	Nee
Melkunie	Yoghurt	Ja	Ja, deels
Arla	Biologische yoghurt	Ja	Ja
Arla	Skyr	-	Nee

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Arla	Kwark yoghurt	Nee	Nee

Boter	Afkomstig van koeien met weidegang?
--------------	--

<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Lurpak	Boter	Nee	Nee

Slagroom		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Arla	Slagroom	Nee	-
Melkunie	slagroom	-	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Arla	Lacto free roomkaas	Nee	Nee
Arla Castello	Blauwader kaas	Nee	Nee
Arla	Finello geraspte kaas	Nee	Nee

Koffiemelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkunie	Koffiemelk	Nee	Nee

6.2 A-Ware

Royal A-ware is een grote fabrikant in het noorden van het land van kaas, dagverse zuivel en room. Bovenop haar 100 melkveehouders en haar 100 miljoen liter melk werkt het bedrijf aan verdubbeling.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Kaas voor derden	Nee	Nee
Melk	Nee	Deels
Yoghurt	Nee	Deels
vla	Nee	Deels
Drinkyoghurts	Nee	Nee
Vruchtenyoghurts	Nee	Nee
Roomproducten	Nee	Deels

6.3 Ausnutria Hyproca (Heerenveen)

In 2016 verwerkte dit bedrijf 140 miljoen liter koemelk (en 40 miljoen liter geitenmelk) tot baby- en kindervoeding en melkpoeder, boter en room.

Producten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Neolac	Biologische flesvoeding	Ja	Ja

Verla	Biologische melkpoeder, boter en room	Ja	Ja
-------	---------------------------------------	----	----

6.4 Bel Nederland

Telde in 2016 ca. 1300 melkveehouders die met elkaar ongeveer 700 miljoen liter melk leverden.

Producten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
La Vache Qui Rit	Smeerkaas	Nee	Nee
Baby Bel	Kaas	Nee	Nee
Boursin	Roomkaas	Nee	Nee
Leerdammer	Kaas	Nee	Nee
Port Salut	Abdijkaas	Nee	Nee

Nb. Leerdammer kaas wordt in Duitsland wel onder weidelabel verkocht. Dat zou dan in Nederland toch ook moeten kunnen.

6.5 CONO Kaasmakers (Westbeemster)

Telde in 2016 460 leden melkveehouders die samen 400 miljoen liter melk produceren waarvan CONO 30 miljoen kg kaas maakt. Bijna alle leden van CONO weiden hun koeien, maar alleen Beemster Kaas is officieel gecertificeerd en daarmee zeker van melk van koeien met weidegang.

Producten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Beemster	Kaas	Ja	Ja
Stompetoren	Kaas	Nee	Ja
Smaag	Kaas	Nee	Nee
Vlaskaas	Kaas	Nee	Nee
Schermmolens	Kaas	Nee	Nee
Roodbonter	Kaas	Nee	Nee
Oudendijk (voor België)	Kaas	Nee	Nee
Weydeland (voor België)	Kaas	Nee	Nee
Wapen van Noord-Holland (voor België)	Kaas	Nee	Nee

6.6 Delta Milk De Graafstroom (Bleskensgraaf)

Ca. 150 melkveehouders aangesloten bij Deltamilk produceren zo'n 380 miljoen liter melk die in zuivelfabriek de Graafstroom verwerkt wordt tot 38.000 ton Goudse kazen.

Producten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>		<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>

Goudse kazen	Nee	Nee
--------------	-----	-----

6.7 DOC Kaas (Hoogeveen) en Doc Dairy Partners

De Drents Overijsselse Coöperatie (DOC) telt 1.000 leden die met elkaar 1 miljard liter melk produceren. DOC geeft een weidepremie aan leden die hun koeien minimaal 120 dagen minstens 6 uur weiden. Sinds 2016 brengt DOC ook weidekaas op de markt. Alle kaas wordt onder private label afgezet. DOC heeft dus geen eigen merken. Het is niet duidelijk hoeveel producten van DOC het weidezegel dragen.

Producten		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Product		In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Kaas voor derden		Nee	Deels
Melk		Nee	Nee
Weipoeder		Nee	Nee
Goudse kaas		Nee	Deels
Edammer kaas		Nee	Deels
Maasdammer kaas		Nee	Deels
Emmentaler kaas		Nee	Nee
Foliekaas		Nee	Nee
Dutch Cheese kruiden, rode pesto, groene pesto		Nee	deels

6.8 Dr. Oetker (Amersfoort)

Producten		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Product		In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Desserts		Nee	Nee

6.9 Den Eelder (Well)

Producten		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Den Eelder	Melk	Nee	Nee
Den Eelder	Yoghurt	Nee	Nee
Den Eelder	Vla	Nee	Nee
Den Eelder	Boter	Nee	Nee

6.10 ERU (Woerden)

Producten		Afkomsig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
ERU Goudkuipje	Smeerkaas	Nee	Nee
ERU Kids	Smeerkaas	Nee	Nee
ERU Balans	Smeerkaas	Nee	Nee
ERU Speciaal kazen	smeerkaas	Nee	Nee

6.11 Farm Dairy (Lelystad)

Dit bedrijf produceert melk, yoghurt en vla voor retailers, out-of-home, institutionele afnemers en collega fabrikanten. Alle melk is afkomstig van Nederlandse melkveehouders, veel van deze melkveehouders leveren weidemelk. Voor een deel worden de producten gegarandeerd gemaakt met weidemelk.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Magere, halfvolle en volle melk	Nee	Deels
Magere, halfvolle en volle yoghurt	Nee	Deels
Light vruchtenyoghurt	Nee	Deels
Vruchtenyoghurt	Nee	Deels
Vanille yoghurt	Nee	Deels
Karnemelk	Nee	Deels
Vla in diverse varianten	Nee	Deels
Kinderzuivel zoals confetti vla, chocolade bolletjes vla	Nee	Nee

6.12 Friesland Campina (Amersfoort)

In 2016 18.906 melkveehouders in Nederland, Duitsland en België goed voor 10,8 miljard liter melk.

Melk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Campina	Dagverse zuivel	Ja	Ja
Campina	Boerenland melk	Ja	Ja
Campina	Lactose vrij	Nee	Nee
Campina	Houdbare melk	Nee	Ja
Campina	Langlekker	-	Ja
Campina	Schoolmelk	Ja	Ja
Friesche Vlag	Melk en karnemelk	Ja	Ja
Friesche Vlag	Lang houdbaar melk	Ja	Ja
Friesche Vlag	Lang houdbaar calcium	Nee	Nee

Zuiveldranken		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Chocomel	Chocomel	Nee	Nee
Fristi		Nee	Nee
Optimel	(Griekse stijl) Drink Yoghurt	Ja	Ja
Optimel	Variaties	Ja	Ja
Optimel	Langlekker	Nee	Nee
Campina	Fruitmilk	Ja	Ja
Campina	Yomild	Ja	Ja
Vifit	Goedemorgen	Ja	Ja
Vifit	Drinkyoghurt	Ja	Ja

Yoghurt	Afkomstig van koeien met weidegang?
----------------	--

<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Campina	Yoghurt	Ja	Ja
Campina	Stevige yoghurt	Nee	Nee
Campina	Boerenland yoghurt	Ja	Ja
Optimel	Yoghurt	-	Ja
Optimel	Yoghurt Griekse stijl	Ja	Ja

Kwark, vla en toetjes		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Optimel	Kwark	Nee	Nee
Optimel	Vla	Ja	Ja
Campina	Vla	Ja	Ja
Mona	Desserts	Nee	Nee
Campina	Pap	Ja	Ja
Friesche Vlag	Vla	Nee	Nee
Friesche Vlag	Pap	Nee	Nee
Friesche Vlag Bollino	Vla		Nee

Boter		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Campina	Botergoud	Nee	Nee

Slagroom, room		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Campina	Slagroom	Nee	Nee
Campina	Culinair	Nee	Nee
Campina	Kookroom	Nee	Nee
Campina	Kookzuivel	Nee	Nee
Friesche Vlag	Lang lekker slagroom	Nee	Nee

Kaas		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Milner	Kaas	Ja	Ja
Frico	Goudse Kaas	Nee	Nee
Frico	Slankie	Nee	Nee
Frico	Smeerkaas	Nee	Nee
Valess Milner	Vleesvervanger	Nee	Ja

Koffiemelk		Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Merk</i>	<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Friesche Vlag	Koffiemelk en kofficreamers	Nee	Nee

6.13 Globemilk (Boxmeer)

Dit bedrijf maakt lang houdbare vloeibare melkproducten van melk van melkveebedrijven uit het oosten van Noord-Brabant. Deze worden vooral geëxporteerd maar ook in Nederland afgezet. Hoewel de slogan van Globemilk luidt "From the meadow to your table" is niet geborgd dat de melk uit de weide komt en is ook niet duidelijk in hoeverre Globemilk producten van weidende koeien maakt.

Producten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Melky		Nee	Nee
Globemilk	Melk	Nee	Nee
Globemilk	Chocolademelk	Nee	Nee
Globemilk	Melk met smaakjes	Nee	Nee
Globemilk	Ijs en milkshakes	Nee	Nee
Globemilk	Kookroom	Nee	Nee
Globemilk	Koffiemelk	Nee	Nee
Globemilk	Slagroom	Nee	Nee
Globemilk	Kaas	Nee	Nee
Globemilk	Boter	Nee	Nee
Globemilk	Melkpoeder	Nee	Nee

6.14 De Graafstroom (Bleskensgraaf)

Ca. 150 melkveehouders van Deltamilk produceren zo'n 380 miljoen liter melk die in zuivelfabriek de Graafstroom verwerkt wordt tot 38.000 ton Goudse kazen

Producten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Merk	Product	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
	Goudse kazen	Nee	Nee

6.15 Hochwald Nederland (Bolsward)

Hochwald verwerkt 2,2 miljard liter melk van 47.000 melkveehouders voornamelijk uit Duitsland, maar ook uit Frankrijk, Nederland en Oostenrijk, en zet deze af in Duitsland, maar ook over de hele wereld. Naast eindproducten levert zij veel ingrediënten voor allerlei producten.

Producten		Afkomstig van koeien met weidegang?	
Product		In 2015	In 2017, eerste kwartaal
Koffieroom		Nee	Nee
Melk		Nee	Nee
Sputroom		Nee	Nee
Melk mix dranken		Nee	Nee
Kaas		Nee	Nee

6.16 Holland Foodz

Heeft januari 2017 Vechtenaer uit Hardenberg overgenomen, fabrikant van biologische zuivel van melk uit Denemarken en van de biologische melkveeouders van Eko Holland.

Zuivel? Alleen van koeien in de wei!

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Koffiemelk	Nee	Nee
Slagroom	Nee	Nee
Biologische melk	-	Ja
Biologische yoghurt	-	Ja
Biologische boter	-	Ja
Biologische kaas	-	Ja

6.17 Henri Willig (Katwoude en Heerenveen)

Henri Willig heeft 60 melkleveranciers en verwerkt naast koemelk ook geiten-, schapen- en buffelmelk.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Hoodammer kaas (biologisch)	Ja	Ja
Polderkaas	Nee	Nee
Polderkaas biologisch	Ja	Ja
Henri Willig	Nee	Nee
Baby Gouda	Nee	Nee

6.18 De Jong Cheese (Alphen NB)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Kazen	Nee	Nee

6.19 Kaasfabriek Eyssen (Oosthuizen)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Smeerkaas	Nee	Nee
Blokkaas	Nee	Nee
Rookkaas	Nee	Nee
Industriële kaas	Nee	Nee

6.20 Kaasmakerij Ózgazi (Etten – Leur)

Dit bedrijf verwerkt zo'n 60 miljoen liter koemelk o.a. tot zachte witte fêta kaas en exporteert dit grotendeels.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Sena overheerlijke koeienkaas (feta)	Nee	Nee

6.21 Kasi Food (Lopik)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Smeltkaas	Nee	Nee
Kruidenboter	Nee	Nee
Kaassnacks	Nee	Nee
Toepassingen gepasteuriseerde kaas	Nee	Nee

6.22 Klaver Kaas (Winkel)

Klaver Kaas heeft een melkveebedrijf met 350 koeien, waarvan zij de melk tot kaas verwerkt.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Kaas	Nee	Nee

6.23 Laban Foods (Bodegraven)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Kruidenboter	Nee	Nee

6.24 Labeij Food Products (Rosmalen)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Biologische kaassnacks en vleesvervangers	Ja	Ja
Kaasschnitzel en kaas nuggets	Nee	Nee

6.25 Lebo Kaas (Lopik)

Melk afkomstig van melkveehouders in Groene Hart die weiden. Niet door St. Weidegang met Weidezegel geborgd.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Roomkaas	Nee	Nee

6.26 Nestlé (Amstelveen)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Nesquick (cacao met melk)	Nee	Nee
Nestlé Goeie start	Nee	Nee
Nan Optipro babyvoeding	-	Nee
Yogolino	Nee	Nee
Dreumesmelk	Nee	Nee
Dreumespapje	Nee	Nee
Pyjamapapje	Nee	Nee

6.27 O.D.I. de Dageraad (Ven-Zelderheide)

<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
biologische kazen	Ja	Ja

6.28 De Producent

De Producent is een coöperatieve handelsvereniging van 45 melkveebedrijven die boerenkaas maken.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
De Producent Ambachtelijke Boerenkaas	Nee	Ja
Biologische boerenkaas	Ja	Ja

6.29 Rouveen (Rouveen en Molenschot)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Bastiaansen biologische kaas	Ja	Ja
Maakt speciaal kazen op verzoek	Ja	Ja

6.30 Vika BV (Ede)

<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Kaasingrediënten (kaaspoeder, smeltkaas, geraspte kaas, kaasvervangers)	Nee	Nee

6.31 Royal VIV Buisman (Wijk en Aalburg)

Produceert boter, boterolie en vetten voor de export. Hierbij is geen sprake van weidezuivelgarantie.

6.32 Vreugdenhil Dairy Foods (Nijkerk)

Telde in 2016 ca. 900 leden melkveehouders die met elkaar zo'n 672 miljoen liter melk leverden. De melk wordt verwerkt tot melkpoeders en ingrediënten voor consumenten en industrie en wordt voornamelijk geëxporteerd.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Melkpoeder	Nee	Nee
Weipoeder	Nee	Nee
Caseïne	Nee	Nee
Lactose	Nee	Nee

6.33 Veco zuivel (Zeewolde)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Biologische melk en karnemelk	Ja	Ja
Biologische yoghurt	Ja	Ja
Biologische yoghurt met fruit	Ja	Ja
Biologische vla	Ja	Ja
Biologische roomboter	Ja	Ja

6.34 Yakult (Amstelveen)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Probiotica drankje	Nee	Nee

6.35 Zuivelculinair Exloo BV (Exloërmond)

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Yoghurt sausen en dressing	Nee	Nee
Biologische yoghurt sausen en dressings	Ja	Ja

6.36 Zuivelhoeve (Twekkelo)

Maakt zuivelproducten van melk van een 5-tal melkveehouders in Twente.

Producten	Afkomstig van koeien met weidegang?	
<i>Product</i>	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Boer'n muesli	Nee	Ja
Boer'n yoghurt	Nee	Ja

Boer'n kwark	Nee	Ja
Boer'n vla	Nee	Ja
Boer'n bavarois	Nee	Ja
Boer'n pap	Nee	Ja

6.37 De Zuivelmakers (Benschop)

Voorheen Natuurhoeve. 11 melkveehouders in het Groene Hart.

Producten	Afkomsig van koeien met weidegang?	
	In 2015	In 2017, eerste kwartaal
<i>Product</i>		
Yoghurt	Ja	Ja
Mr. Spork's (Yoghurt met fruit, diverse smaken)	Ja	Ja
Hangop (diverse smaken)	Ja	Ja
Spuitzakjes roomkaas	Ja	Ja

7. ENKEL GROTE KAASHANDELAREN EN HUN MERKEN MET VERMELDING 'JA' OF 'NEE' ZEKER AFKOMSTIG VAN KOEIEN MET WEIDEGANG

(Nb. biologische zuivel en zuivel met Weidezegel is zeker afkomstig van koeien met weidegang, van de overige producten is dit niet gegarandeerd).

7.1 Kaashandel G. van der Heiden (Bodegraven)

Merk	Afkomstig van koeien met weidegang?	
	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Roemer	Nee	Ja
Stolkse boeren	Nee	Ja
Royal Delta	-	Nee
Dilano kruidenkaas	Nee	Nee
Holland Tradition	-	Nee
Holland Delta	Nee	Nee
Grandano	-	Nee
Dutch Farmer	-	Nee

7.2 UnieKaas (Kaatsheuvel)

UnieKaas heeft in 2012 het weidegangconvenant ondertekend en heeft een licentie voor het gebruik van het Weideganglogo van de Stichting Weidegang, maar het is niet duidelijk welke kazen met weidegang garantie worden geproduceerd. Onlangs zijn de Nederlandse activiteiten van UnieKaas overgenomen door DOC Dairy Partners BV.

Merk	Afkomstig van koeien met weidegang?	
	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Hollandse Gouda	Nee	Nee
Tjiezi	Nee	Nee
Parrano rasp en snippers	Nee	Nee
Goudse Waag	Nee	Nee

7.3 Kaashandel Vergeer (Reeuwijk)

Merk	Afkomstig van koeien met weidegang?	
	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Cheddar	-	Nee
Gouda	Nee	Nee
Edammer	Nee	Nee
Maasdammer	Nee	Nee
Emmentaler	-	Nee
Gouwenaar	-	Ja
Gouda XO (voorheen Old Holland)	Nee	Nee
Light	Nee	Nee
Mimolette	-	Nee
Carpaccio	-	Nee
Bacharello rasp	-	Nee
Mozzarella	-	Nee

Rookkaas	-	Nee
Geraspte kaas	Nee	Nee
Kaas in diverse kruidenuitvoeringen	Nee	Nee
Biologische Gouda	Ja	Ja

7.4 Visser Kaas (Huizen)

Merk	Afkomsig van koeien met weidegang?	
	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Huizer KaasGilde	Nee	Nee
Gilde Noord-Holland	-	Nee
Pikantje van Antje	Nee	Nee
Leerdammer	Nee	Nee

7.5 Westland Kaas Groep (Huizen)

Merk	Afkomsig van koeien met weidegang?	
	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Old Amsterdam	Nee	Ja, begin 2018
Maaslander	Nee	Ja
Westlite	Nee	Nee
Trenta	Nee	Nee

7.6 Zijerveld (Bodegraven)

Dit handelshuis is onderdeel van Friesland Campina.

Merk	Afkomsig van koeien met weidegang?	
	<i>In 2015</i>	<i>In 2017, eerste kwartaal</i>
Noord-Hollandse Gouda	Nee	Ja
Rotterdamsche Oude	Nee	Nee
Boerenkaas	Nee	Nee
Kruidenboter	Nee	Nee
Danish Chef	Nee	Nee
Cheestings	Nee	Nee
Desserts	Nee	Nee
Yoghurt	Nee	Nee
BioReijck kaas	-	Ja
Bio+ kaas	Ja	Ja

